

Uroczystość w Sali Sejmowej płockiego ratusza

Wieczorem 21 stycznia 1972 r., w dwudziestą siódmą rocznicę wyzwolenia Płocka, bezpośrednio po okolicznościowej akademii w kinie „Przedwiośnie”, odbyła się w Sali Sejmowej ratusza płockiego podwójna uroczystość. Wzięli w niej udział gospodarze miasta mgr inż. Henryk Dyrda, I sekretarz KMiP PZPR w Płocku i mgr Kazimierz Janiak, przewodniczący Prezydium MRN w Płocku, a także prezes Towarzystwa Naukowego Płockiego inż. mgr Jakub Chojnacki oraz licznie zgromadzony miejscowy aktyw społeczny i kulturalny.

Na wstępie radny mgr Jan Wańkiewicz odczytał Uchwałę Nr XVII/71 Miejskiej Rady Narodowej w Płocku z dnia 30 sierpnia 1971 r. o treści następującej:

1. Wmurować w sali konferencyjnej Miejskiej Rady Narodowej tj. w miejscu obrad ostatniego posiedzenia Sejmu Królestwa Polskiego pamiątkową tablicę, upamiętniającą to ważne dla narodu i jego historii zdarzenie.
2. Tablicy pamiątkowej nadać treść następującą: — „W tej sali u schyłku Powstania Listopadowego w dniu 23 września 1831 roku odbył swe ostatnie posiedzenie Sejm Królestwa Polskiego. Sesji przewodniczył prezes Senatu wojewoda Antoni Ostrowski. W obradach uczestniczyli m. in.: marszałek Sejmu Władysław Ostrowski, prezes Rządu Bonawentura Niemojowski, historyk Joachim Lelewel, poeta Bohdan Zaleski, poseł województwa płockiego Stanisław Barzykowski oraz generałowie Józef Bem i Jan Nepomucen Umiński. Tę historyczną solwowaną sesję sejmową — w jej 140-lecie — Miejska Rada Narodowa w Płocku tablicą upamiętnić postanowiła”.

Z kolei przewodniczący Prezydium MRN mgr K. Janiak odsłonił piękną tablicę, wykonaną z inicjatywy Towarzystwa Naukowego Płockiego przez Kazimierza Zielińskiego, kierownika Zakładu Metalu Wydziału Rzeźby Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie. Wygłosił przy tym następujące przemówienie:

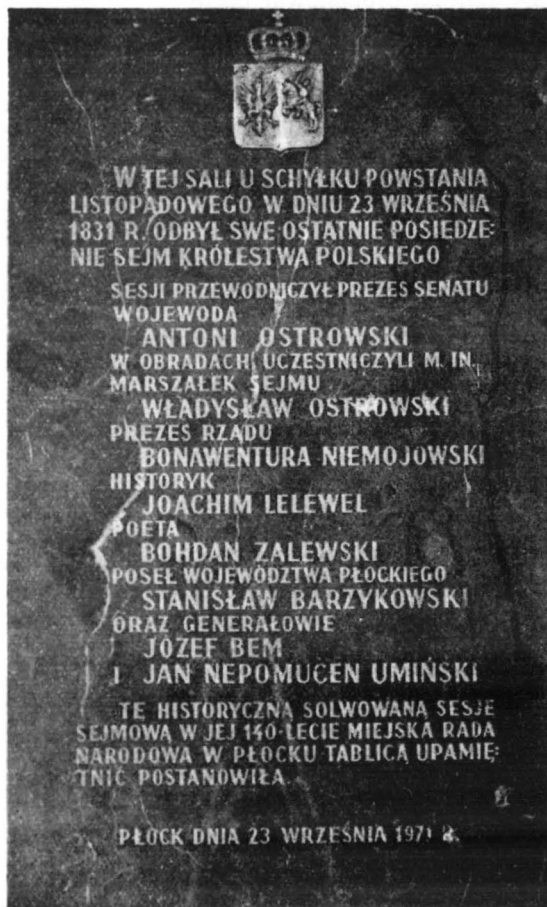
„Odsłaniając tę tablicę, pragnę w imieniu społeczeństwa płockiego oddać hołd tym wielkim Polakom — członkom Sejmu Królestwa Polskiego, którzy w obliczu klęski powstania listopadowego, wierząc święcie w odzyskanie niepodległości Polski, ostatnią sesję tego Sejmu tylko odroczyli.

Udali się na Wielką Emigrację, by dalej słowem i czynem walczyć o wolność Ojczyzny.

Spośród nich dwóch szczególnie trwale zapisało się w historii naszego narodu. Byli to Joachim Lelewel i Józef Bem. Cześć ich pamięci!”

Po odsłonięciu tablicy przewodniczący Janiak odczytał uchwałę Prezydium MRN o przyznaniu do-

rocznych płockich nagród za wybitne osiągnięcia w upowszechnianiu kultury i w pomnażaniu dorobku w tej dziedzinie oraz za wyróżniającą się działalność społeczną. Po wręczeniu nagród I sekretarz KMiP PZPR Henryk Dyrda wygłosił przemówienie, w którym omówił najważniejsze sukcesy życia kultural-

Tablica z marmuru (80×125 cm) w Sali Sejmowej ratusza. Autorem jest artysta-rzeźbiarz Kazimierz Zieliński z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie.

nego w Płocku w roku 1971, wniósł toast za przyszłość płockiej kultury oraz złożył serdeczne gratulacje i życzenia laureatom.

Nagrody otrzymali: artysta grafik Jerzy Mazuś, redaktor Maria Olszewska — współpracownik płockiego oddziału „Trybuny Mazowieckiej”, redaktor Tadeusz Zakrzewski — kierownik redakcji Telewizyjnego Kuriera Mazowieckiego, Leszek Guzowski — kierownik

21 stycznia 1972 r. Sala Sejmowa Ratusza. Laureaci dorocznych nagród m. Płocka w dziedzinie upowszechniania kultury. Od prawej: mgr Jerzy Mazuś (członek TNP), mgr Maria Olszewska, Wiesław Dyśkiewicz (członek TNP), Leszek Guzowski, mgr inż. Ryszard Frankowski (członek TNP), Tadeusz Zakrzewski oraz Zespół „Arabeska” Płockiego Domu Kultury w składzie: Leszek Mierzejewski, Bogdan Rozumek, Wanda Sobieraj, Stefan Słęczkowski, Andrzej Pączkowski i Tomasz Rogowski.

klubu „Marabut”, mgr inż. Ryszard Frankowski — prezes Amatorskiego Klubu Filmowego „Płock”, fotografik z Muzeum Mazowieckiego w Płocku Wiesław Dyśkiewicz oraz amatorski zespół muzyczno-wokalny „Arabeska” z Płockiego Domu Kultury.

Wyróżnieni związali swoją pracę szczególnie z Płockiem i z Mazowszem, ale niektórzy z nich osiągnęli również sukcesy krajowe i zagraniczne.

S.K.

STANISŁAW KOSTANECKI

Ostatnie posiedzenie Sejmu Królestwa Polskiego w 1831 r. w Płocku

Tablica, odsłonięta w dniu 21 stycznia 1972 roku w Sali Sejmowej płockiego ratusza, przypominała społeczeństwu naszego miasta, że 23 września 1971 r. minęło 140 lat od dnia, w którym Sejm Królestwa Polskiego, naczelny organ władzy powstania listopadowego, po raz ostatni obradował w Płocku.

Był to jeden z dramatycznych epizodów chylącego się ku upadkowi powstania, ostatni urzędowy akt działalności sejmu po opuszczeniu przezeń Warszawy. Po krwawych walkach w dniach 6 i 7 września 1831 r. ze szturmującymi miasto wojskami carskimi stolica Polski skapitulowała, jednak wojsko powstańcze nie złożyło broni, lecz udało się na Pragę. Przybyły tam również sejm i rząd. Z Pragi ponad 33 tysiące wojska i tłumy uchodźców cywilnych popłynęły na tereny województwa płockiego. 11 września Sejm wznowił swe obrady w Zakroczymiu. Tu właśnie w związku z możliwością ostatecznej klęski, w dniu 19 września senatorowie i posłowie musieli złożyć

oświadczenie, czy w razie potrzeby pójdą z sejmem, choćby na tułactwo. Część wymówiła się, część oświadczyła gotowość. Jednocześnie z Sejmem w Zakroczymiu podjęli również działalność klubieści z Towarzystwa Patriotycznego.

W tym czasie zostały zerwane układy wojskowych polskich z rosyjskimi, gdyż Polacy odrzucili żądanie feldmarszałka Paskiewicza zdania się na łaskę cara. Wtedy wojska rosyjskie zaczęły się posuwać w kierunku Modlina i Zakroczymia, w związku z czym wojska powstańcze wznowiły swój marsz w kierunku Płocka. Również sejm 20 września opuścił Zakroczymie, udając się do Płocka, dokąd przybył 21 września przed wieczorem.

23 września w godzinach rannych we wsi Słupno pod Płockiem odbyła się pod przewodnictwem naczelnego wodza generała Macieja Rybińskiego narada 40 wyższych dowódców armii powstańczej, zgromadzonej w okolicach Płocka. Rozpatrywano powtórne ultima-